

INFORMATIONSBLAD FÖR PERSONALEN I ORREFORS KOSTA BODA AB

Nr 1 januari 1997

Redaktör: Birgitta Ottosson

Ansvarig utgivare: Germund Johansson

VD har ordet

Den nya styrelsen för Orrefors Kosta Boda AB sammanträdde för första gången måndagen den 13 januari. Vid styrelsemötet behandlades endast budgeten för 1997 och strukturfrågor. Att mötet sammankallades så snart efter bolagsstämman, som hölls ett par dagar tidigare, nämligen den 9 januari, berodde på att det var brådskande. Budgeten hade ju av naturliga skäl inte kunnat behandlas av den avgående styrelsen, ej heller konsekvenserna av det lägre försäljningsutfallet mot slutet av 1996 och fortsatt lageruppbyggnad.

Således var det viktigt för ledningen att snarast få till stånd ett styrelsemöte där viktiga beslut skulle kunna fattas. Att beslut krävdes var helt uppenbart. Trots att budgeten för 1997 förutsätter 5% försäljningsökning kommer lagret att fortsätta öka. Vi vet ju sedan tidigare erfarenheter att varje dröjsmål med nödvändiga kapacitetsanpassningar av produktionen kostar väldigt mycket. Inte minst därför att de lagrade produkterna snabbt tappar i aktualitet och lagernedskrivningar blir nödvändiga.

Självfallet kan hävdas att vi borde kunna öka försäljningen mer med ytterligare

produktutvecklings- och marknadsföringsinsatser. Till detta kan då sägas att PU-verksamheten ökat sina resurser med 20% per år både under 1995 och 1996. Dessutom har vi ökat marknads-satsningarna stegvis i USA, Australien, Sverige och vissa övriga marknader under de senaste åren.

Vi är övertygade om att dessa åtgärder kommer att ge resultat, men de är ej tillräckliga för att matcha vår tillverkningskapacitet. Därför nödgades vi i ledningen rekommendera styrelsen att fatta beslut om anpassningar som påverkar verksamheten både på kort och lång sikt.

Förändringen i Orrefors från fem till tre skift vid vannorna är nödvändig, eftersom lagren av helkristallprodukter ökat starkt under året. Samtidigt ser vi koncentrationen av vannatillverkningen till Orrefors som strategiskt riktig. Målet är en starkare satsning på teknikutveckling samtidigt som en helkristallvanna kan övergå till blyfritt glas. Genom omflyttningar ökar beläggningen i hyttorna i Kosta, Sandvik och Åfors av manuellt tillverkat glas. Härvid ökar produktiviteten på dessa ställen. Boda glasbruk omvandlas till en mindre verksamhet för långsiktig

designutveckling, det så kallade Vesuviusprojektet, samtidigt som turistverksamheten behålles.

Varslet på totalt ca 150 personer slår givetvis mycket hårt. Men, här gäller det att vi i våra förhandlingar med de fackliga organisationerna, så långt som möjligt, kan finna lösningar som innebär att effekterna mildras. Självfallet vill vi från företagsledningens sida medverka till att finna framåtsyftande lösningar för att säkerställa långsiktig drift vid våra anläggningar, samtidigt som den personal som drabbas, främst i Boda och Orrefors, i vissa fall kan erbjudas arbete vid andra enheter i gruppen.

Under våren blir det därför en mycket viktig uppgift att snabbt genomföra de strukturella förändringar som är nödvändiga i produktionen, samtidigt som vi rannsakar och skärper de produktutvecklings- och marknadsprogram som vi arbetar med. Här gäller det att vi ökar tempot och aktiviteten i våra statsningar, så att vi markant kan höja vår försäljning från nuvarande nivå.

20 januari 1997

Göran Bernhoff

Historiskt första styrelsemöte

Orrefors Kosta Boda genomgick under oktober 1996 en förändring i ägarstrukturen. Detta innebär att ett konsortium bildades bestående av Proventus, Scandinavian Equity Partners (SEP) och Royal Copenhagen. Denna grupp skapade ett bolag som i december 1996 förvärvade vårt företag. Orrefors Kosta Boda ägs nu till 42,5 procent vardera av Proventus och SEP samt till 15 procent av Royal Copenhagen.

Vid extra bolagsstämman den 9 januari, utsågs följande personer att ta plats i den nya styrelsen, som hade sitt första styrelsemöte den 13 januari 1997.

Mikael Kamras, född 1949.

Ordförande.

VD i Proventus från 1989

Styrelseuppdrag i bl a SSRS Holding AB (styrelseordförande), israeliska Proventus Clali (styrelseordförande), tyska Puma och schweiziska Von Roll.

Conni Jonsson, född 1960

Studier vid Universitetet i Linköping.

Började 1987 i Investor.

Sedan 1994 VD i EQT Partners AB.

Styrelseledamot i bl a TV4 AB samt Sabroe Refrigeration A/S.

Leonhard Schröder, född 1939

Administrativ direktör i Royal Copenhagen sedan 1984.

Medlem av huvudstyrelsen i Dansk Industri samt i bl a styrelserna för Dansk Olie og Naturgas och Dagbladet Politiken.

Robert Weil, född 1948

Grundade Proventus 1981 (arbetande styrelseordförande)

Av regeringen utsedd ledamot i styrelsen för Stiftelsen Framtidens Kultur

Ägare till konsthallen Magasin3 i Stockholm.

Styrelseordförande i bl a Artek Oy Ab.

Anders Rydin, född 1945

vVD i Investor AB.

Styrelseledamot i Cardo AB, Försäkringsbolaget SPP AB, LM Ericsson Finans, AB Jacobsson & Widmark, OM-Gruppen AB och Trygg-Hansa AB.

Conny Karlsson, född 1955

Studier vid Handelshögskolan i Stockholm

Sedan 1990 VD i Duni-koncernen.

Arbetstagarrepresentanterna i styrelsen är som tidigare:

Sven Aronsson

Hans Johansson

Sven-Åke Erlandsson

Jan-Erik Eriksson

Göran Bernhoff ingår ej längre i styrelsen

Sittande från vänster:

Conni Jonsson

Mikael Kamras, ordförande

Leonhard Schröder

Stående från vänster:

Conny Karlsson

Sven Aronsson

Anders Rydin

Hans Johansson

Robert Weil

Göran Bernhoff

Sven-Åke Erlandsson

Jan-Erik Eriksson

Kvalitet och Miljö

ISO 9001

Revisioner

Standarden ISO 9001 föreskriver att vi skall utföra revisioner för att se om våra kvalitetspåverkande aktiviteter fungerar på avsett sätt. Hittills har vi haft fyra revisioner om året och två revisioner av Intégria, det företag som certifierade oss. Vi ändrar nu vårt revisionsätt till totalt fyra revisioner per år. Två interna och två externa. Våra interna revisioner får också en annorlunda utformning. Vi skall i framtiden revidera båda standarderna 9001 kvalitet och 14001 miljö. Vilket utomstående företag som skall revidera 14001 miljö, är ännu ej bestämt.

Avvikelseberapportering

Totalt har 668 avvikelserapporter skrivits inom Orrefors Kosta Boda AB under perioden januari - december 1996. Åtgärderna fördelar sig på bruken enligt följande: Orrefors 223 st, Sandvik 151 st, Kosta 157 st, Boda 81 st och Åfors 56 st. Antalet avvikelser har minskat de sista månaderna. Den allmänna uppfattningen är att vi blivit bättre på att åtgärda våra problem och att det därmed inte kvarstår gamla problem som man inte gjort något åt.

Kvalitetsmål

Vi har under 1996 nått betydande förbättringar avseende våra kvalitetsmål. Dock har vi inte fullt ut nått alla de måltal som var uppsatta avseende leveranssäkerhet, KBK och reklamationer.

Jan-Olof Harmander

MILJÖPOLICY

Orrefors Kosta Boda skall verka för **miljötänkande** i alla delar av förädlingskedjan och genom ett **ständigt förbättringsarbete** tillse att verksamheten ger upphov till **allt mindre belastning på den yttre miljön.**

Bas för Miljöpolicyn

Det ständiga förbättringsarbetet skall stimuleras och påskyndas genom att öka samtliga medarbetares kunskap om den yttre miljön. Öppenhet skall prägla vårt miljöarbete och erfarenhet och resultat skall kommuniceras till alla våra medarbetare och vara lättillgängliga för intressenter och allmänhet.

Vår verksamhet skall följa gällande miljölagstiftning och gjorda åtaganden.

Miljöpolicyn skall utgöra grund för miljömål i vårt ständiga förbättringsarbete.

Revisionsutbildning i teori och praktik

Under vecka 02 har våra kvalitetssamordnare, med flera personer, utbildats att utföra revisioner även i ISO 14001. Personal från De fem Q AB i Karlstad har under tre dagar gnuggat våra revisorer i miljöledningssystem 14001.

Den praktiska delen utgjordes av en konkret revision.

På bilden är det miljöexperten Mats Rosén, som De femQ har anlitat för denna kurs, längst till vänster och våra egna revisorer Conny Olsson och Lars Andreasson, som sätter press på Kennert Koch.

Gravör sedan 1946

Börje i pension

Den 20 december slutade Börje Ericsson, gravör på Orrefors glasbruk sedan den 11 juni 1946, sin mer än 50 åriga arbetsdag.

Direkt efter skolan, vid 14 års ålder kom Börje till Orrefors glasbruk som gravörelev. Han minns att inträdesprovet var en teckning. Då hade man en elevtid på 3 år, därefter kunde man räkna sig som fast anställd. Lärare var Elis Rydh och verkmästare den smält legendariske Gustaf Abels.

- Det första man fick lära sig var hur skivorna tog på glaset, minns Börje. Man började med enkla mönster, som kulor t ex. Det tog ganska många år innan man kunde göra gravyrer ritade av Hald och Gate.

Då, på 40-talet arbetade ett 25-tal gravörer i rad i en stor sal. Några hade kommit från Tjeckoslovakien, troligen lockade till Orrefors, genom den framgång bruket haft med det graverade glaset på Parisutställningen 1925, säger Börje.

Vid vårt besök fanns bara Börje och hans son i ett rum, som rymmer tre arbetsplatser. Nu är Christer ensam kvar som gravör i Orrefors.

Sista dagen på jobbet graverade Börje "Flickan som niger för nymännen" ritad av Edvin Öhrström. - Jag vet inte hur många sådana jag har graverat, säger Börje. Men i flera

anteckningsböcker fulla med noteringar om allt han har graverat under sina år på bruket, finns det noterat. Den dokumentationen är nu en riktig guldgruva att ösa ur, för att hitta alla de graverade pjäser som lämnat bruket under de 50 år Börje suttit i sin grvörstol.

- För bara ett par månader sedan graverade jag en Hald-skål, berättar Börje. Det är bollspelande flickor, som nu finns i brukets museiavdelning. Det är en imponerande pjäs som det tar omkring 100 timmar att gravera. Man måste börja med bården upptill, kanten är ömtålig och måste tejpas in när den är färdiggraverad. Mönstret ritades 1919 och vi tittar på den väl använda originalritningen, med Halds signatur i ena hörnet.

Som den skickliga yrkesman han är, har Börjes kunskaper inte bara utnyttjats hemmavid.

Bollspelande flickor, ritad av Ewald Hald, graverad av Börje 1996

Han åkte redan 1971 på sin första demonstrationsresa till USA. Den varade i 7 veckor med besök på lika många platser i det stora landet.

- Den resan följdes av fler på 70-talet. 1981 var min fru med och vi kunde hälsa på släktingar. Sista gången åkte jag 1989, berättar Börje.

Fortsättning på sidan 5

Börje i pension,

fortsättning från sidan 4

Australien har också fått besök av denne resande gravör, liksom mer näraliggande länder som Frankrike och Tyskland.

- Spännande, speciellt första gången, säger Börje. Sedan visste man ju hur det skulle gå till. Många kontakter knöts på dessa resor och nu i juletid, när detta samtal äger rum, tänker Börje på alla julkort som har växlats mellan hemmet i Orrefors och främmande kontinenter.

Nu blir det mer tid för ett av Börjes stora fritidsintressen, jakten.

- Jag har varit med i Orrefors jaktklubb i över 30 år och jagar med hund. Jag har två stövare. Nu håller jag på att träna en valp att driva hare, berättar Börje. Vinterfiske är ett annat intresse och håller kylan i sig så blir det nog en eller annan gädda också. Under sommaren tillbringar Börje och hans fru mycket tid vid stugan och båten i Revsudden. - Eftersom jag varit delpensionär i 5 år nu, har jag ju haft tid att vänja mig, vid att vara ledig. Men blir det för trist kan jag ju alltid gå upp på bruket och hälsa på, skrattar Börje.

Det är ett spännande och omväxlande arbetsliv som Börje nu lämnar bakom sig.

Vi önskar dig en lika omväxlande pensionärs-tillvaro, Börje och tackar dig för den långa och värdefulla arbetsdagen vid Orrefors glasbruk.

Nyanställd

Jaan Oldin

Jaan började hos oss den 7 januari som säljare för exportmarknaderna i Europa. Han är 33 år och kommer närmast från Exportrådets regionkontor i Göteborg där han arbetat som juniorkonsult.

Efter studier och jobb i Europa, har han viss erfarenhet av dessa marknader.

-1994-95 t ex bodde jag i Belgien och sålde slipmaterial till i huvudsak golvföretag i Skandinavien.

Jaan är en friluftsmänniska som gärna provar nya aktiviteter. Olika kulturer är också ett stort intresse, både att uppleva och att läsa om.

- Orrefors och Kosta Bodas produkter känner jag som konsument, men jag var inte medveten om den kultur och den tradition som är förknippad med bruken och hantverket. Att få representera dessa värden tillsammans med produkterna kommer att bli både roligt och intressant, säger Jaan.

Jaan tar gärna emot tips om lämpliga bostäder centralt i Kalmar, där han tänker bo tillsammans med sin flickvän.

Vi önskar Jaan välkommen, och önskar lycka till med jobbet!

ArbetsPlatsförlagd Utbildning - APU

En arbetsgrupp bildades hösten 1995 för att arbeta fram riktlinjer för glasutbildningens APU.

Gruppen har bestått av representanter för branschen, industrifacket, glasskolan och skolans elever.

Arbetet har resulterat i ett samarbetsavtal mellan glasskolan och glasbruken inom Orrefors Kosta Boda. Detta avtal kommer förmodligen att vara vägledande för de bruk inom branschen som kommer att delta i samarbetet med skolan i APU. Gruppen har även arbetat fram riktlinjer om hur APU rent praktiskt kommer att genomföras från och med läsåret 1996-97.

APU innebär att företagen kommer att medverka i och påverka elevernas utbildning på ett helt annat sätt än den tidigare bedrivna praktiken. Varje deltagande bruk har presenterat en plan för hur man under innevarande läsår kan ta emot elever och vilken utbildning man kan genomföra.

För de elever som väljer att gå den industriinriktade utbildningen under sina tre gymnasieår, innebär APU utbildning på företagen minst 15 veckor. Den tiden kan delas upp i olika omgångar och även förläggas på olika bruk, beroende på utbildningens innehåll, elevens önskemål och företagets möjligheter att erbjuda utbildning.

Jan Karlsson

Nyhetsvår -97

Anders Björck berättade, när han hälsade pressen välkommen till vårens visningar, att 1/4 av produkterna i Orrefors Kosta Bodas sortiment byts ut varje år. - Trycket på nyheter från handeln är stor och ser ut att bli större och större, sa Anders.

- Vårt glas är senaste nytt, säger Göran Bernhoff i pressmeddelandet. Det finns också mycket som känns nytt och spännande i de båda kollektionerna.

Anna Ehners skål *Atoll* var en teknisk utmaning för vanna III i Kosta. Man har lyckats applicera färg till glaset så att skikten inuti blir olika för varje bit, säger Anna. Prisivänlig produkt som kan användas som ljuslykta eller som liten skål för litet av varje.

- Jag har tänkt mer i produktlinje till den här kollektionen, sa Ulrica. Det känns som om det har lyckats bra och det tycker jag är kul. Hon har bl a gjort svarta tulpaner på glas och vaser, i *Tulipa*-serien, med *Kaboka* i tankarna, men också längre, slankare varianter i färg på en ny vasform.

Göran deklarerade direkt att "färg befattar jag mig inte med" när han visade klara slipade produkter som kompletterade tidigare serier. Han gick sedan direkt till fyra virvelmönstrade skålar i grönt, blått och rött, kallas *Sufi*. - Jag tyckte att Ulrica verkade ha så roligt med sina färger, så jag kunde inte låta bli att pröva, skrattade Göran. Mer färg hade han använt i tre vaser, inspirerade av gravfynd från antikens Grekland och kallas *Thebe*.

I Orrefors hade man gjort en helt ny, annorlunda och mycket sparsmakad presentation av nyheterna. På höga podier stod varje formgivares nyheter arrangerade och däröver hängde förklarande texter. På pressvisningen fanns Helén Krantz som presenterade sina skålar *Zaza*, centrifugerade och med spännande kanter, klassiskt men ändå nytt.

Martti Rytönen berättade slagfärdigt om den förnäma familjen *Duncan*. Fyra karaffer, som gjorts i miljöglas och den stora nyheten med detta

är att man har lyckats slipa i den hårda ytan. Det är hertigen *Duke* och den ädle *Marqisen* som fått denna dekor.

Lady Duncan och den unge *Lorden* är blåsta i form med mönster.

Till karafferna hör också en serie barglas.

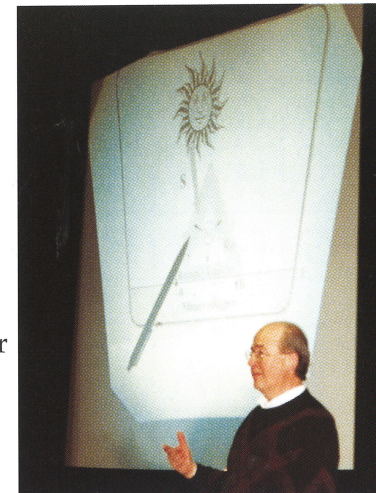
En skojfrisk och uppsluppen trio på presskonferens. Anna Ehrner, Ulrica Hydman-Vallien och Göran Wärf.

Fortsättning på nästa sida

Uppstart Miljö

ISO 14001

Under vecka 03 har alla anställda haft tillfälle att vara med om en intressant föreläsning om vår globala miljö. Lars Bern, (se bild) för många känd som f d VD i Incentive, har gett oss många tankeväckande påminnelser om hotande miljöfaror. Här visar han en bild på det naturliga kretsloppet. Var och en av oss har väl tagit till sig på sitt sätt. Nog blir man lite extra uppmärksam på hur man själv hankas med resurserna, efter en sådan här dag.

Lars Berns föreläsning ligger som en bra bas för vår förestående miljöutbildning. Denna kommer att organiseras på liknande sätt som utbildningen i ISO 9001. Först med utbildning för handledare, som startar vecka 06 och därefter för alla anställda, med beräknad start vecka 10. Den utbildningen bör vara klar till semesterstarten 1997.

fortsättning från sidan 6

Nyhetsvår

Erika Lagerbielke såväl dagsfärskt konstglas i Exposerien som nyheterna *Rosebuds*, *Kurbits* och *Lancelot*.

Pressvisningarna fortsatte i Stockholm där ett hundratal nyfikna journalister och fackfolk trängdes. Även där presenterade

Centrallagrets ombyggnad igång

Första ombyggnadsetappen är nu i full gång och beräknas vara klar under januari månad. Den etappen omfattar bl a inredning med pallställage (ställningar där man placerar de glasinnehållande pallboxarna) och uppbyggnad av packningsarbetsplatser.

Etapp 2 kommer att omfatta ombyggnad av den befintliga Kosta Boda-delen av lagret, så att gångarna blir smalare, för att skapa utrymme för Orrefors- och Sandviks-produkterna. Lagret av primaprodukter är planerat för flyttning från Hovmantorp under april och från Orrefors under juli i år.

Henry Jonsson har utsetts till lagerchef fr o m 1 januari 1997, med successivt tillträde under våren, (eftersom han måste avveckla jobbet som lagerchef i Orrefors först). Leif Pettersson har utsetts till biträdande lagerchef, med huvudansvar för leveransplaneringen.

Centrallagret i Kosta byggdes i mitten av 70-talet och omfattar ca 6.000 m². Lagret beräknas sysselsätta totalt 17 personer när det återinvigs till hösten.

Personalförändringar

Jaan Oldin började den 7 januari som exportsäljare Europa. Se presentation på sidan 5.

Börje Ericsson, gravör i Orrefors, slutade den 20 december med pension. Se artikel på sidan 5-6.

Tobias Roos slutade den 30 december på lagret i Glasmålningen, Strömbergshyttan.

Vi gratulerar fyra vinnare av naturböcker.

Vi gratulerar fyra vinnare av naturböcker.

Andra till fjärde pris går till **Berny Jonsson, vannan Orrefors, Monica Eriksson, dataavd Orrefors och Sten Svensson, kant och botten, Orrefors** som vinner "Vilda Grannar" av Per Bengtson och Maria Lewander.

[illegible]

På grund av detta har vi beslutat godkänna både **DALS** och **DELS SOM RÄTT SVAR**.
Se ringmarkeringen./ Birgitta